

Πρὸς Φιλιππησίους

Παῦλος καὶ Τιμόθεος,¹ δούλοι Ἰησοῦ χριστοῦ, πᾶσιν **1**

τοῖς ἁγίοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις,²

σὺν ἐπισκόποις³ καὶ διακόνοις: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη **2**

ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνηίᾳ⁴ ὑμῶν, **3**

πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει⁵ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ

χαρᾶς τὴν δέησιν⁵ ποιούμενος, ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ⁶ ὑμῶν **5**

εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν: **6**

πεποιθώς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος⁷ ἐν ὑμῖν

ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει⁸ ἄχρι ἡμέρας χριστοῦ Ἰησοῦ:

καθώς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν⁹ ὑπὲρ **7**

πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε

τοῖς δεσμοῖς¹⁰ μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ¹¹ καὶ βεβαιώσει

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Φιλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ³ ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ⁴ μνηία, ας, ἡ, remembrance, mention. ⁵ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁶ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁷ ἐνάρχουμαι, begin. ⁸ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁹ φρονέω, think, judge. ¹⁰ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹¹ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹² βεβαιώσεις, εως, ἡ, confirmation, ratification.

τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνούς¹ μου τῆς χάριτος
 πάντας ὑμᾶς ὄντας. Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεός, ὡς 8
 ἐπιποθῶ² πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις³ Ἰησοῦ χριστοῦ.
 Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι 9
 μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει⁴ καὶ
 πάσῃ αἰσθήσει,⁵ εἰς τὸ δοκιμάζειν⁶ ὑμᾶς τὰ 10
 διαφέροντα,⁷ ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς⁸ καὶ ἀπρόσκοποι⁹ εἰς
 ἡμέραν χριστοῦ, πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης 11
 τῶν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον¹⁰ θεοῦ.

Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ 12
 μᾶλλον εἰς προκοπὴν¹¹ τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν: 13
 ὥστε τοὺς δεσμούς¹² μου φανεροὺς¹³ ἐν χριστῷ
 γενέσθαι ἐν ὄλῳ τῷ πραιτωρίῳ¹⁴ καὶ τοῖς λοιποῖς
 παῶν, καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ, 14
 πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς¹² μου, περισσοτέρως¹⁵

¹ συγκοινωνός, οὗ, ὁ, partaker, participant. ² ἐπιποθέω, long for, strain after. ³ σπλάγχχνα, ὠν, τά, bowels, compassion. ⁴ ἐπίγνωσις, εὖ, ἡ, knowledge, discernment. ⁵ αἰσθησις, εὖ, ἡ, perception, discernment. ⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ⁷ διαφέρω, differ, carry through. ⁸ εἰλικρινής, pure, sincere. ⁹ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹⁰ ἔπαινος, οὗ, ὁ, praise, commendation. ¹¹ προκοπή, ἧς, ἡ, progress, advancement. ¹² δεσμός, οὗ, ὁ, chain, bond. ¹³ φανερός, manifest, apparent. ¹⁴ πραιτώριον, οὗ, τό, palace (of the governor). ¹⁵ περισσώς, abundantly, exceedingly.

τολμᾶν¹ ἀφόβως² τὸν λόγον λαλεῖν. Τινὲς μὲν καὶ διὰ 15
 φθόνον³ καὶ ἔριν,⁴ τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν⁵ τὸν
 χριστὸν κηρύσσουσιν: οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας⁶ τὸν χριστὸν 16
 καταγγέλλουσιν,⁷ οὐχ ἀγνῶς,⁸ οἰόμενοι⁹ θλίψιν
 ἐπιφέρειν¹⁰ τοῖς δεσμοῖς¹¹ μου: οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες 17
 ὅτι εἰς ἀπολογίαν¹² τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι.¹³ Τί γάρ; 18
 Πλὴν παντὶ τρόπῳ,¹⁴ εἴτε προφάσει¹⁵ εἴτε ἀληθείᾳ,
 χριστὸς καταγγέλλεται:⁷ καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ
 καὶ χαρήσομαι. Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται¹⁶ 19
 εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως,¹⁷ καὶ ἐπιχορηγίας
 τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ χριστοῦ, κατὰ τὴν 20
 ἀποκαταδοκίαν¹⁹ καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ
 αἰσχυνθήσομαι,²⁰ ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε,
 καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται²¹ χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου,
 εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, 21

¹ τολμάω, dare, endure. ² ἀφόβως, fearlessly. ³ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ⁴ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ⁵ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ⁶ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ⁷ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁸ ἀγνῶς, purely, sincerely. ⁹ οἶμαι, think, suppose. ¹⁰ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ¹¹ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹² ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹³ κεῖμαι, lie, be laid. ¹⁴ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁵ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ¹⁶ ἀποβαίνειν, get out, go away. ¹⁷ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁸ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ¹⁹ ἀποκαταδοκία, ας, ἡ, eager expectation. ²⁰ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ²¹ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge.

χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.¹ Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν 22
 σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου· καὶ τί αἰρήσομαι² οὐ
 γνωρίζω.³ Συνέχομαι⁴ δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν 23
 ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι⁵ καὶ σὺν χριστῷ εἶναι, πολλῶ
 μᾶλλον κρεῖσσον·⁶ τὸ δὲ ἐπιμένειν⁷ ἐν τῇ σαρκί 24
 ἀναγκαιότερον⁸ δι' ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο πεποιθώς οἶδα ὅτι 25
 μενῶ, καὶ συμπαραμενῶ⁹ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν
 προκοπὴν¹⁰ καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύχημα¹¹ 26
 ὑμῶν περισσεύῃ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς
 ἐμῆς παρουσίας¹² πάλιν πρὸς ὑμᾶς. Μόνον ἀξίως¹³ 27
 τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ πολιτεύεσθε,¹⁴ ἵνα εἴτε
 ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπών,¹⁵ ἀκούσω τὰ περὶ
 ὑμῶν, ὅτι στήκετε¹⁶ ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ
 συναθλοῦντες¹⁷ τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, καὶ μὴ 28
 πτυρόμενοι¹⁸ ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων·¹⁹ ἥτις

¹ κέρδος, ους, τό, gain, profit. ² αἰρέω, choose, prefer. ³ γνωρίζω, make known, declare. ⁴ συνέχω, hold fast, oppress.
⁵ ἀναλύω, loose, depart. ⁶ κρεῖσσον, stronger, more excellent. ⁷ ἐπιμένω, continue, remain. ⁸ ἀναγκαῖος, necessary,
 essential. ⁹ συμπαραμένω, remain or continue together with. ¹⁰ προκοπή, ἡς, ἡ, progress, advancement. ¹¹ καύχημα,
 τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹³ ἀξίως, worthily,
 in a manner worthy of. ¹⁴ πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ¹⁵ ἀπειμι, go away, depart. ¹⁶ στήκω, stand,
 stand fast. ¹⁷ συναθλέω, contend along with. ¹⁸ πτύρω, frighten, terrify. ¹⁹ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose.

αὐτοῖς μὲν ἐστὶν ἔνδειξις¹ ἀπωλείας,² ὑμῖν δὲ
σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ: ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη³ τὸ 29
ὑπὲρ χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεῦειν, ἀλλὰ
καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν: τὸν αὐτὸν ἀγῶνα⁴ ἔχοντες 30
οἷον⁵ εἶδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Εἴ τις οὖν παράκλησις⁶ ἐν χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον⁷ 2
ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία⁸ πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα⁹
καὶ οἰκτιρμοί,¹⁰ πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ 2
αὐτὸ φρονῇτε,¹¹ τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι,
τὸ ἐν φρονούντες:¹¹ μὴδὲν κατὰ ἐριθείαν¹³ ἢ 3
κενοδοξίαν,¹⁴ ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ¹⁵ ἀλλήλους
ἡγούμενοι¹⁶ ὑπερέχοντας¹⁷ ἑαυτῶν: μὴ τὰ ἑαυτῶν 4
ἕκαστος σκοπεῖτε,¹⁸ ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. 5
Τοῦτο γὰρ φρονείσθω¹¹ ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ:
ὅς ἐν μορφῇ¹⁹ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν²⁰ 6

¹ ἔνδειξις, εως, ἡ, proof, sign. ² ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴ ἀγών, ὄνος, ὁ, struggle, fight. ⁵ οἷος, such as, of what kind. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁷ παραμύθιον, ου, τό, consolation, encouragement. ⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁹ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ¹⁰ οἰκτιρμός, οὔ, ὁ, compassion, pity. ¹¹ φρονέω, think, judge. ¹² σύμψυχος, harmonious, in unity. ¹³ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ¹⁴ κενοδοξία, ας, ἡ, vanity, empty conceit. ¹⁵ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹⁶ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹⁷ ὑπερέχω, rise above, surpass. ¹⁸ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁹ μορφή, ἧς, ἡ, form, shape. ²⁰ ἀρπαγμός, οὔ, ὁ, thing to be grasped, spoil.

ἡγήσατο¹ τὸ εἶναι ἴσα² θεῷ, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκένωσεν,³ 7
 μορφῇ⁴ δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι⁵ ἀνθρώπων
 γενόμενος· καὶ σχήματι⁶ εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, 8
 ἐταπείνωσεν⁷ ἐαυτόν, γενόμενος ὑπήκοος⁸ μέχρι⁹
 θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.¹⁰ Διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτόν 9
 ὑπερύψωσεν,¹¹ καὶ ἐχαρίσατο¹² αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ
 πᾶν ὄνομα· ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ¹³ 10
 κάμψῃ¹⁴ ἐπουρανίων¹⁵ καὶ ἐπιγείων¹⁶ καὶ καταχθονίων,
 καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται¹⁸ ὅτι κύριος 11
 Ἰησοῦς χριστός, εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.

Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε,¹⁹ μὴ 12
 ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ²⁰ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῶ
 μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ²¹ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου²²
 τὴν ἐαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε·²³ ὁ θεὸς γάρ 13

¹ ἡγέομαι, lead, be chief. ² ἴσος, equal, identical. ³ κενόω, empty, make void. ⁴ μορφή, ἤς, ἡ, form, shape. ⁵ ὁμοίωμα, τὸς, τό, likeness, form. ⁶ σχῆμα, τὸς, τό, outward appearance, form. ⁷ ταπεινώω, humble, humiliate. ⁸ ὑπήκοος, obedient, listening to. ⁹ μέχρι, until, as far as (gen). ¹⁰ σταυρός, οὐ, ὁ, cross. ¹¹ ὑπερυψόω, raise, exalt beyond measure. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹³ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁴ κάμπτω, bend, bow. ¹⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁶ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁷ καταχθόνιος, under the earth, subterranean. ¹⁸ ἐξομολόγῃ, confess, profess. ¹⁹ ὑπακούω, obey, listen. ²⁰ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²¹ ἀπουσία, ας, ἡ, absence. ²² τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ²³ κατεργάζομαι, work out, produce.

ἐστιν ὁ ἐνεργῶν¹ ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν¹
 ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.² Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν³ 14
 καὶ διαλογισμῶν,⁴ ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι⁵ καὶ ἀκέραιοι, 15
 τέκνα θεοῦ ἀμώμητα⁷ ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιαῶς⁸ καὶ
 διεστραμμένης,⁹ ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες¹⁰ ἐν
 κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες,¹¹ εἰς καύχημα¹² ἔμοι εἰς 16
 ἡμέραν χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν¹³ ἔδραμον,¹⁴ οὐδὲ
 εἰς κενὸν¹³ ἐκοπίασα.¹⁵ Ἄλλ' εἰ καὶ σπένδομαι¹⁶ ἐπὶ τῇ 17
 θυσίᾳ¹⁷ καὶ λειτουργίᾳ¹⁸ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ
 συγχαίρω¹⁹ πᾶσιν ὑμῖν: τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε 18
 καὶ συγχαίρετέ¹⁹ μοι.

Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον²⁰ ταχέως²¹ πέμψαι 19
 ὑμῖν, ἵνα καὶ γὰρ εὐψυχῶ,²² γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. 20
 Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον,²³ ὅστις γνησίως²⁴ τὰ περὶ

¹ ἐνεργέω, work, effect. ² εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ³ γογγυσμός, οὐ, ὁ, grumbling, murmuring. ⁴ διαλογισμός, οὐ, ὁ, reasoning, questioning. ⁵ ἄμεμπτος, blameless. ⁶ ἀκέραιος, unmixed, pure. ⁷ ἀμώμητος, blameless, without blame or fault. ⁸ σκολιάς, crooked, unscrupulous. ⁹ διαστρέφω, distort, pervert. ¹⁰ φωστήρ, ἥρος, ὁ, star, light. ¹¹ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ¹² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹³ κενός, empty, vain. ¹⁴ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁵ κοπίαω, toil, labor. ¹⁶ σπένδω, pour out as a libation. ¹⁷ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁸ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ¹⁹ συγχαίρω, rejoice with. ²⁰ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²¹ ταχέως, quickly, soon. ²² εὐψυχέω, be glad, have courage. ²³ ἰσόψυχος, like-minded, of kindred spirit. ²⁴ γνησίως, sincerely, genuinely.

ὑμῶν μεριμνήσει.¹ Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, 21
 οὐ τὰ χριστοῦ Ἰησοῦ. Τὴν δὲ δοκιμὴν² αὐτοῦ 22
 γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν³
 εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς 23
 ἂν ἀπιδῶ⁴ τὰ περὶ ἐμέ, ἐξαυτῆς.⁵ πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ, 24
 ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως⁶ ἐλεύσομαι. Ἀναγκαῖον⁷ δὲ 25
 ἡγησάμην⁸ Ἐπαφρόδιτον⁹ τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργόν¹⁰
 καὶ συστρατιώτην¹¹ μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ
 λειτουργόν¹² τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς: 26
 ἐπειδὴ¹³ ἐπιποθῶν¹⁴ ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν,¹⁵
 διότι¹⁶ ἠκούσατε ὅτι ἡσθένησεν: καὶ γὰρ ἡσθένησεν 27
 παραπλήσιον¹⁷ θανάτῳ, ἀλλὰ ὁ θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν,¹⁸
 οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην¹⁹ ἐπὶ
 λύπην¹⁹ σχῶ. Σπουδαιοτέρως²⁰ οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα, 28
 ἰδόντες αὐτὸν πάλιν, χαρῇτε, καὶ γὰρ ἀλυπότερος²¹ ὤ. 29

¹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ² δοκιμή, ἤς, ἡ, proof, approval. ³ δουλεύω, serve, am a slave. ⁴ ἀφοράω, fix one's eyes, see. ⁵ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ⁶ ταχέως, quickly, soon. ⁷ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁸ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁹ Ἐπαφρόδιτος, ου, ὁ, Epaphroditus. ¹⁰ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ¹¹ συστρατιώτης, ου, ὁ, fellow soldier. ¹² λειτουργός, οὔ, ὁ, minister, servant. ¹³ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁴ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹⁵ ἀδημονέω, distressed, troubled. ¹⁶ διότι, because, on this account. ¹⁷ παραπλήσιον, near to, nearly. ¹⁸ ἐλέεω, have mercy, pity. ¹⁹ λύπη, ἤς, ἡ, pain, grief. ²⁰ σπουδαιοτέρως, more earnestly, more carefully. ²¹ ἄλυπος, without pain.

Προσδέχεσθε¹ οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς,
καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους² ἔχετε: ὅτι διὰ τὸ ἔργον 30
τοῦ χριστοῦ μέχρι³ θανάτου ἡγγισεν,
παραβουλεύσαμενος⁴ τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ⁵ τὸ
ὑμῶν ὑστέρημα⁶ τῆς πρὸς με λειτουργίας.⁷

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. Τὰ αὐτὰ 3
γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν,⁸ ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.
Βλέπετε τοὺς κύνας,¹⁰ βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας,¹¹ 2
βλέπετε τὴν κατατομήν:¹² ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ 3
περιτομή, οἱ πνεύματι θεοῦ λατρεύοντες,¹³ καὶ
καυχώμενοι ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ
πεποιθότες: καίπερ¹⁴ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν¹⁵ καὶ ἐν 4
σαρκί: εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ
μᾶλλον: περιτομὴ ὀκταήμερος,¹⁶ ἐκ γένους¹⁷ Ἰσραὴλ, 5
φυλῆς Βενιαμίν,¹⁸ Ἑβραῖος¹⁹ ἐξ Ἑβραίων,¹⁹ κατὰ

¹ προσδέχομαι, receive, wait for. ² ἐντίμος, valued, precious. ³ μέχρι, until, as far as (gen). ⁴ παραβουλεύομαι, expose myself to danger, am reckless. ⁵ ἀναπληρώω, fill up, fulfill. ⁶ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁷ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ⁸ ὀκνηρός, lazy, idle. ⁹ ἀσφαλής, certain, definite. ¹⁰ κύων, ος, ὁ, dog. ¹¹ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹² κατατομή, ἥς, ἡ, mutilation, cutting in pieces. ¹³ λατρεύω, serve, worship. ¹⁴ καίπερ, although. ¹⁵ πεποιθήσις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁶ ὀκταήμερος, on the eighth day. ¹⁷ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁸ Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ¹⁹ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew.

νόμον Φαρισαῖος, κατὰ ζῆλον¹ διώκων τὴν ἐκκλησίαν, 6
κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος.²
Ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη,³ ταῦτα ἤγημαι⁴ διὰ τὸν 7
χριστὸν ζημίαν.⁵ Ἀλλὰ μὲν οὖν καὶ ἡγοῦμαι⁴ πάντα 8
ζημίαν⁵ εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον⁶ τῆς γνώσεως⁷ χριστοῦ
Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου: δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην,⁸
καὶ ἡγοῦμαι⁴ σκύβαλα⁹ εἶναι, ἵνα χριστὸν κερδήσω,¹⁰ 9
καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ
νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ
δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει: τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν 10
δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν¹¹
τῶν παθημάτων¹² αὐτοῦ, συμμορφούμενος¹³ τῷ
θανάτῳ αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω¹⁴ εἰς τὴν 11
ἐξανάστασιν¹⁵ τῶν νεκρῶν. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ 12
ἤδη τετελείωμαι:¹⁶ διώκω δέ, εἰ καὶ καταλάβω¹⁷ ἐφ' ᾧ

¹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ² ἄμεμπτος, blameless. ³ κέρδος, ους, τό, gain, profit. ⁴ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁵ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ⁶ ὑπερέχω, rise above, surpass. ⁷ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁸ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ⁹ σκύβαλον, ου, τό, refuse, garbage. ¹⁰ κερθαίνω, gain, win. ¹¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹² πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ¹³ συμμορφώω, bring to the same form with, conform. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ ἐξανάστασις, εως, ἡ, resurrection. ¹⁶ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁷ καταλαμβάνω, overtake, apprehend.

καὶ κατελήφθην¹ ὑπὸ τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. Ἀδελφοί, 13
 ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογιζομαι κατειληφέναι:¹ ἐν δέ, τὰ
 μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος,² τοῖς δὲ ἔμπροσθεν
 ἐπεκτεινόμενος,³ κατὰ σκοπὸν⁴ διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον 14
 τῆς ἄνω⁶ κλήσεως⁷ τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι 15
 οὖν τέλειοι,⁸ τοῦτο φρονώμεν:⁹ καὶ εἴ τι ἐτέρως¹⁰
 φρονεῖτε,⁹ καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει:¹¹ πλὴν 16
 εἰς ὃ ἐφθάσαμεν,¹² τῷ αὐτῷ στοιχεῖν¹³ κανόνι,¹⁴ τὸ
 αὐτὸ φρονεῖν.⁹

Συμμιμηταί¹⁵ μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε¹⁶ τοὺς 17
 οὕτως περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον¹⁷ ἡμᾶς. 18
 Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις¹⁸ ἔλεγον
 ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ
 σταυροῦ¹⁹ τοῦ χριστοῦ: ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια,²⁰ ὧν ὁ 19
 θεὸς ἡ κοιλία,²¹ καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ²² αὐτῶν, οἱ

¹ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ² ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ³ ἐπεκτείνωμαι, stretch out, strain after. ⁴ σκοπός, οὐ, ὁ, goal, mark. ⁵ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ⁶ ἄνω, up, above. ⁷ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ φρονέω, think, judge. ¹⁰ ἐτέρως, differently, otherwise. ¹¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹² φθάνω, come before another, anticipate. ¹³ στοιχεῖω, walk orderly, follow. ¹⁴ κανών, ὄνος, ὁ, rule, standard. ¹⁵ συμμιμητής, οὐ, ὁ, fellow imitator, joint imitator. ¹⁶ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁷ τύπος, οὐ, ὁ, mark, example. ¹⁸ πολλάκις, often, many times. ¹⁹ σταυρός, οὐ, ὁ, cross. ²⁰ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ²¹ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ²² αἰσχύνῃ, ης, ἡ, shame.

τὰ ἐπίγεια¹ φρονούντες.² Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα³ ἐν 20
οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα⁴ ἀπεκδεχόμεθα,⁵
κύριον Ἰησοῦν χριστόν· ὃς μετασχηματίσει⁶ τὸ σῶμα 21
τῆς ταπεινώσεως⁷ ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
σύμμορφον⁸ τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν
ἐνέργειαν⁹ τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ
πάντα.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι,¹⁰ χαρὰ 4
καὶ στέφανός¹¹ μου, οὕτως στήκετε¹² ἐν κυρίῳ,
ἀγαπητοί.

Εὐδοκίαν¹³ παρακαλῶ, καὶ Συντύχην¹⁴ παρακαλῶ, τὸ 2
αὐτὸ φρονεῖν² ἐν κυρίῳ. Ναί, ἐρωτῶ καὶ σε, σύζυγε¹⁵ 3
γνήσιε,¹⁶ συλλαμβάνου¹⁷ αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ συνήθλησάν¹⁸ μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος,¹⁹

¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ² φρονέω, think, judge. ³ πολίτευμα, τος, τό, commonwealth, state. ⁴ σωτήρ, ἥρος, ὁ, savior, deliverer. ⁵ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ⁶ μετασχηματίζω, transform, disguise. ⁷ ταπεινώσεις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ⁸ σύμμορφος, similar in form, similar. ⁹ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁰ ἐπιπόθητος, longed for, desired. ¹¹ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹² στήκω, stand, stand fast. ¹³ Εὐδοκία, ας, ἡ, Euodia. ¹⁴ Συντύχη, ης, ἡ, Syntyche. ¹⁵ σύζυγος, ου, ὁ, comrade, fellow worker. ¹⁶ γνήσιος, genuine, true. ¹⁷ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹⁸ συναθλέω, contend along with. ¹⁹ Κλήμης, εντος, ὁ, Clement.

καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν¹ μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν
βίβλῳ² ζῶης.

Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε: πάλιν ἐρώ, χαίρετε. Τὸ ⁴
ἐπεικὲς³ ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ κύριος
ἐγγύς. Μηδὲν μεριμνᾶτε,⁴ ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ ⁶
καὶ τῇ δεήσει⁵ μετὰ εὐχαριστίας⁶ τὰ αἰτήματα⁷ ὑμῶν
γνωρίζεσθω⁸ πρὸς τὸν θεόν. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ⁷
ὑπερέχουσα⁹ πάντα νοῦν,¹⁰ φρουρήσει¹¹ τὰς καρδίας
ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα¹² ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ,¹³ ὅσα σεμνά,¹⁴ ⁸
ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά,¹⁵ ὅσα προσφιλή,¹⁶ ὅσα εὐφημα,¹⁷
εἴ τις ἀρετὴ¹⁸ καὶ εἴ τις ἔπαινος,¹⁹ ταῦτα λογίζεσθε. Ἄ ⁹
καὶ ἐμάθετε²⁰ καὶ παραλάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε
ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε: καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται

¹ συνεργός, οὐ, ὁ, fellow worker. ² βίβλος, οὐ, ἡ, book, scroll. ³ ἐπεικὲς, yielding, gentle. ⁴ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁵ δέησις, εὐς, ἡ, entreaty, prayer. ⁶ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁷ αἶτημα, τος, τό, request, petition. ⁸ γνωρίζω, make known, declare. ⁹ ὑπερέχω, rise above, surpass. ¹⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹¹ φρουρέω, guard, protect. ¹² νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹³ ἀληθής, true, unconcealed. ¹⁴ σεμνός, honorable, dignified. ¹⁵ ἀγνός, pure, holy. ¹⁶ προσφιλής, pleasing, agreeable. ¹⁷ εὐφημος, praiseworthy, commendable. ¹⁸ ἀρετή, ἡς, ἡ, virtue, moral excellence. ¹⁹ ἔπαινος, οὐ, ὁ, praise, commendation. ²⁰ μαρθάνω, learn, ascertain.

μεθ' ὑμῶν.

Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως,¹ ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε² 10

τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν.³ ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε,³

ἡκαιρεῖσθε⁴ δέ. Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν⁵ λέγω: ἐγὼ 11

γὰρ ἔμαθον,⁶ ἐν οἷς εἰμί, αὐτάρκης⁷ εἶναι. Οἶδα καὶ 12

ταπεινοῦσθαι,⁸ οἶδα καὶ περισσεύειν: ἐν παντὶ καὶ ἐν

παῖσιν μεμύημαι⁹ καὶ χορτάζεσθαι¹⁰ καὶ πεινᾶν,¹¹ καὶ

περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι.¹² Πάντα ἰσχύω¹³ ἐν τῷ 13

ἐνδυναμοῦντί¹⁴ με χριστῷ. Πλήν καλῶς ἐποιήσατε 14

συγκοινωνήσαντές¹⁵ μου τῇ θλίψει. Οἶδατε δὲ καὶ 15

ὑμεῖς, Φιλιππηῖοι,¹⁶ ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε

ἐξηλθον ἀπὸ Μακεδονίας,¹⁷ οὐδεμία μοι ἐκκλησία

ἐκοινωνήσεν¹⁸ εἰς λόγον δόσεως¹⁹ καὶ λήψεως,²⁰ εἰ μὴ

ὑμεῖς μόνοι: ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ²¹ καὶ ἄπαξ²² καὶ 16

¹ μεγάλως, greatly. ² ἀναθάλλω, grow up again, revive. ³ φρονέω, think, judge. ⁴ ἡκαιρέομαι, have no opportunity. ⁵ ὑστέρησις, εὖ, ἡ, need, want. ⁶ μαθάνω, learn, ascertain. ⁷ αὐτάρκης, content, self-sufficient. ⁸ ταπεινός, humble, humiliate. ⁹ μνέω, initiate, instruct. ¹⁰ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹¹ πεινάω, hunger, am hungry. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁴ ἐνδυναμός, strengthen, empower. ¹⁵ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ¹⁶ Φιλιππησίος, οὐ, ὁ, Philippian. ¹⁷ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁸ κοινωνέω, have a share of, share. ¹⁹ δόσις, εὖ, ἡ, gift, giving. ²⁰ λήψις, εὖ, ἡ, receiving. ²¹ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ²² ἄπαξ, once, once for all.

δις¹ εἰς τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ² τὸ 17

δόμα,³ ἀλλ' ἐπιζητῶ² τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα⁴ εἰς

λόγον ὑμῶν. Ἀπέχω⁵ δὲ πάντα καὶ περισσεύω: 18

πεπλήρωμαι, δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου⁶ τὰ παρ'

ὑμῶν, ὁσμὴν⁷ εὐωδίας,⁸ θυσίαν⁹ δεκτὴν,¹⁰ εὐάρεστον¹¹

τῷ θεῷ. Ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν 19

κατὰ τὸν πλοῦτον¹² αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. 20

Τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν

αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀσπάζονται 21

ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ 22

ἅγιοι, μάλιστα¹³ δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος¹⁴ οἰκίας.

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. 23

Ἀμήν.

¹ δις, twice. ² ἐπιζητέω, seek for, seek after. ³ δόμα, τό, present, gift. ⁴ πλεονάζω, superabound, make to abound.

⁵ ἀπέχω, received, obtain. ⁶ Ἐπαφροδίτος, ου, ό, Epaphroditus. ⁷ ὁσμή, ἤς, ή, smell, aroma. ⁸ εὐωδία, ας, ή, fragrance, sweet smell. ⁹ θυσία, ας, ή, sacrifice. ¹⁰ δεκτός, acceptable, welcome. ¹¹ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ¹²

πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ¹³ μάλιστα, especially, most of all. ¹⁴ Καίσαρ, ος, ό, Caesar.